bus dividitur, liceat collatoribus ſi velint, priorem conſuetudinem huic conſtitutioni præferre, & duabus penſionibus ſolvere, & aliud dimidium Septembri [1] futuræ indictionis. Quod ſi velint tripertito ſolvere, habeant ad dilationem totum Septembrem menſem futuræ indictionis. Ante miſſum vero, ut convenit, inferant in exordio cujusque indictionis: nam & hoc ejus ſignificat appellatio. Dat. Kal. April. PAULO V. C. CONS. 496.

TIT. XVII.

DE INDICTIONIBUS [2].

Indictio munus ordinarium eſt: & ideo ab hac indictione non excuſantur qui a muneribus excuſationem habent. Bart.

1. Impp. HONOR. & THEOD. AA. Palladio P. P. [3].

OMnes omnino quocunque titulo [4] poſſidentes, quod delegatio ſuperindicti [5] nomine videtur amplexa, velut canones [6] cogantur inferre [7]: ut ne qua ſit dubietas, hac aperte definitione decernimus, ut id potius *canonis* vocabulo poſtuletur. Nulla [8] igitur domus vel ſacri patrimonii vel emphyteutici juris, vel hominum privatorum, etiamſi privilegium aliquod habere doceatur [9], ab hac neceſſitate ſejuncta ſit: quæ [10] jam non extraordinarium, ut hactenus, ſed ipſis facientibus [11] *canonicum* nomen [12] accepit. Dat. 7. Id. Jan. *Ravennæ*, THEOD. A. VII. & PALLADIO CONSS. 417.

Ante tempus ſolutionis debet ſingulis provinciis notificari, ut ſe præparent ad indictionem ſolvendam. Bart.

2. Impp. THEOD. & VALENT. AA. Dario P. P. [13].

PArticulari delegationum [14] notitia, ante indictionis exordium ſingulis transmiſſa provinciis, collationis modum a poſſeſſoribus multo ante proſpectum, devotionis [15] ſolitæ, non ſubitis calumniis [16] tua Sublimitas faciat imputari: ut & provincialibus ſubeundi diſpendii [17] neceſſitas auferatur, & Officiis inferendi damna licentia denegetur. Dat. 5. Kal. Septembr. *Apamiæ*, ISIDORO & SENATORE CONSS. 436.

TIT. XVIII.

DE SUPERINDICTO [18].

1. Imppp. GRAT. VALENT. & THEOD. AAA. ad Proconſ. (VV. [19] CC.) & omnes Rectores [20].

NIhil ſuperindictorum [21] nomine ad ſolas Præfecturæ literas quisquam provincialis exolvat: neque ullius omnino indictionis titulus etiam ſolennis immineat, niſi [22] cum [23] noſtro confirmata judicio, & imperialibus nixi [24] præceptis, Sedis ampliſſimæ depoſcat indictio, & cogat exactio. Dat. [25] 18. Kalend. Jul. *Mediolani*, ANTONIO & SYAGRIO CONSS. 382.

TIT. XIX.

DE EXACTORIBUS [26] TRIBUTORUM.

Exactores non debent exigere niſi eos, qui in brevibus continentur, ſeu ex actis a tabulario ſibi datis. Bald.

1. Imp. CONSTANTIN. A. [27] ad Ælianum Proconſulem Africæ.

DUcenarii [28], & Centenarii [29] ſive Sexagenarii [30] non prius debent aliquem ex debitoribus convenire, quam a tabulario [31] civitatis nominatim breves accipiant debitorum: quam quidem exactionem ſine omni fieri concuſſione oportet. Dat. Kal. Novemb. *Treveris*, CONST. A. IV. & LICINIO IV. CONSS. 315.

Pro debitis publicis non debet quis poni in carcerem: nec novitates aliquas pati in perſona. Bart.

2. Idem A. ad Populum [32].

NEmo [33] carcerem, plumbatarumque [34] verbera [35], aut pondera, aliaque ab inſolentia Judicum reperta ſupplicia, in debitorum ſolutionibus, vel a perverſis, vel ab iratis judicibus expaveſcat. Carcer pœnalium [36], carcer hominum [37] noxiorum eſt, [&] Officialium, & cum [38] denotatione eorum Judicum quorum de officio certiores [39] eſſe debebunt, qui contra hanc legem admiſerint. Securi juxta Præſidem [40] tranſeant ſolutores [41]. Vel certe ſi quis tam alienus ab humano ſenſu eſt, ut hac indulgentia ad contumaciam abutatur: contineatur aperta & libera in uſum [42] hominum inſtituta cuſtodia militari. Si [quis [43]] in obdurata nequitia permanebit: ad res ejus omnemque ſubſtantiam exactor [44] accedat: ſolutionis obſequio cum [45] ſubſtantiæ proprietate ſuſcepto: Qua facultate præbita [46] omnes fore credimus promptiores ad ſolvenda ea, quæ ad [47] noſtri uſum [48] exercitus pro communi ſalute poſcuntur. Dat. Kal. Febr. CONSTANT. A. VI. & CONSTANTIO C. CONSS. 320.

Qui debitorem captum eximit, ad id, quod fiſco & privato debebatur, tenetur. Bald.

3. Imp. CONSTANTIUS A. Nemeſiano V. P. Com. Larg.

QUotiens [49] quis & privato [50] debitor invenitur, & fiſci, & abreptus ab uno Officio [51] tenetur; ad univerſi [52] debiti ſolutionem qui eum abſtulit, coërcetur [53]: ac totius ſummæ exactionem in ſe ſuſcipiat, qui eundem avellendum ſubtrahendumque [54] crediderit. Dat. 4. Id. Maji, *Niſibi*, AMANTIO & ALBINO CONSS. 345.

4. Idem A. ad Euſtathium P. P. poſt alia.

ACtores [55], cæterique rei privatæ [56] noſtræ, ad ſolutionem ſpecierum ſolennium, debiti [57] vigoris auctoritate cogantur: ne provinciales rei privatæ noſtræ fatiget [58] immanitas [59]. Dat. 8. Id. Mart. PP. *Romæ*, LIMENIO & CATULINO CONSS. 349.

5. Imppp. THEOD. ARCAD. & HONOR. AAA. Rufino, P. P.

APparitores [60] quicunque [61] in collationem [62] auri præcepti fuerint Officii ſui adhibere ſervitium: titulorum [63] debita [64], & collationum ſummas relationis ſuæ fide [65] & adnotatione perſcribant: ſitque ex Officialibus [66] inſtructione Officium conſcium, quid exactum, quidve perlatum [67] eſſe videatur: ne longinqui itineris diverſitate ſuſceptor abductus, & Curiæ [68] ſuæ deſit, & ne familiaris detrimenta ſuſtineat. Dat. prid. Id. April. *Conſtantinop.* THEOD. A. IV. & ABUNDANTIO CONSS. 393.

Ad petitionem exactorum cogitur Præſes facere exactionem. Bart.

6. Impp. ARCAD. & HONOR. AA. Theodoro P. P.

IN fiſcalibus debitis, hoc eſt annonariis, cæterisque titulis, qui ad arcam [69] eminentiſſimæ pertinent [70] Præfecturæ: necnon in his debitis, quæ Rationale [71] uſurpat officium, Rectores provinciarum conſtringantur: & [72] eos [73] neceſſitas maneat exigendi, a quibus exſpectatur auctoritas. Dat. 8. Kal. Jul. *Mediolani*, HONOR. A. IV. & EUTYCH. CONSS. 398.

7. Iidem AA. Hadriano P. P. [74].

MIſſi Opinatores [75], (id eſt, exactores militaris annonæ [76]) cum delegatoriis [77] judicibus [78], eorumque officiis inſiſtant, ut intra anni [79] metas id, quod debetur, accipiant: nihil ſit his

1 Indictiones incipiebant a menſe Septembri, *ut hic*, dixi *l.* 1. *infr. de militari veſte. l.* 12. *tit.* 40.

2 Indictionum rationem & formam hic Titulus præbet: ſuperior vero eſt de his, quæ indicuntur: nam indictiones nihil aliud ſunt quam annonæ, vel tributa, *l.* 3. *ſupr. tit. prox.* annonaria & tributaria functio omnium poſſeſſionum. Plinius ad Trajanum, *Nec novis indictionibus preſſi ad vetera tributa deficiunt.* adde *l.* 7. *ff. de publicanis.* Caſſiod. 4. *Var.* Porro indictiones initio anniverſariæ: poſt indictionis numerus ad quindecim annos redactus ſub Theodoſio magno, *ut Cedrenus*, aut potius ſub Conſtantino magno, *ut Onuphrius* obſervavit. A Septembri menſe incipiebant. vid. *l.* 1. *J. de militari veſte. l.* 12. *tit.* 40. unde dictæ? vide *Cedrenum & Onuphrium.* De Æra ab Auguſto conſtituta, adde Iſidor. 5. *cap.* 26. 3 *l.* 2. *C. Theod. hoc tit.* 4 *Ex titulo*, in *C. Theod. hoc tit.* 5 Al. *ſuperindictione.* Goth. Vertunt Græci ὀνόματι ὑπὲρ τὸν κανόνα. hinc autem apparet *ſuperindictionem* pro indictione canonica haberi; ideoque ab ea nullum excuſari. quod cum alioqui falſum ſit, excuſantur enim eccleſiæ, patrimonium resve privata principis, & viri illuſtres, atque alii quidam in dignitate poſiti; putat princeps Juriſconſultorum Cujacius, hanc legem de ſpeciali quodam ſuperindicto accipiendam eſſe, quod imperaverint Honorius & Theodoſius, non de quolibet. *Mod.* 6 *Canonem.* in *C. Theod.* 7 Al. additur, &. 8 Superindicto ab hoc ſpeciali impetrato ab Honorio & Theodoſio, ne quidem Eccleſia resve privata principis excipitur. adde *l.* 1. *infr. de immunitate nemini concedenda. h. lib. tit.* 25. 9 *Doceantur*, in *Cod. Theod.* 10 Extraordinarium ordinarium fieri poteſt: & lex ſpecialis ſequens tollit privilegium ſpeciale præcedens: vel ſic, indictio munus ordinarium eſt, ideoque ab indictione non excuſantur, qui immunitatem, ſeu excuſationem a muneribus conſecuti ſunt. 11 Al. *nobis facientibus*, ſed prave. Cont. 12 Nomine mutato mutatur nominis effectus. *l. a nullo.* 4. *§. de feriis*, *l. ult. in fin. ſupr. de inoffic. teſtam.* 13 *l.* 4. *C. Th. hoc tit.* 14 Delegationis forma ante indictionis tempus præmittenda. *Nov.* 128. *c.* 2. 15 Sic legitur in *C. Th.* & omnibus *lib. manuſc.* legendum tamen, *devotioni exiſtimat.* Cujac. 16 Calumniæ ſpecies eſt exigere, antequam præmoneas, vide Doctores in *l.* 3. *ff. de ſervit. urban.* 17 *Diſpendia*, in *C. Theod.*

18 Id eſt, indictionis augmento. Cont. *l.* 3. *C. Th. de collat. fund. patrim. ſuperindictitium* dicitur: & Ammiano 27. *indictionale Augmentum*: & ab Athalarico *augmentum.* Goth. Aliud eſt ſuperindictio, de qua vid. Ræyard. *l.* 5. *variar. cap.* 7. Anſ. 19 Vicario. 20 *C. Theod.* 11. 6. 1. 21 Superindictum ſolus princeps imponit, non præfecti Prætorio. 22 Superindicti delegatio a principe emittitur: tum inſinuatur apud acta P. Prætorio: deinde mittitur ad Præſides, ut exigatur. *Novell.* 128. *cap.* 10. 23 *Eum*, in *Cod. Theod.* 24 *Nexa*, in *C. Theod.* & *quib. lib.* 25 Al. *Kal.* 7. *Jun.*

26 *Exactionibus*, in *C. Theod.* 27 Ad Ælianum proconſulem Africæ poſt alia, *l.* 1. *C. Theod. h. t.* Cont. 28 De Ducenariis & Centenariis, vide in *l.* 5. *J. de princ. agentium in rebus. l.* 12. *tit.* 22. 29 Ducena & centena dignitates ſunt in ſchola agentium in rebus & in officio ſacrarum largitionum. vide hic Cujac. 30 Ducenarii & centenarii non prius exigere fiſcales pecunias debent, quam breve debitorum a tabulario ſit confectum. 31 De tabulario dixi ad *l.* 7. *infr. h. t. l.* 2. *infr. de numerariis & actuariis. l.* 12. *tit.* 50. 32 *C. Theod. hoc tit. l.* 3. 33 Vide *l.* 8. *§. ſolent. ff. de off. præſid.* Wurmſ. 1. *pract.* 28. *c.* 8. Goth. Adde Covarruv. *Var. reſolut. lib.* 2. *cap.* 1. *num.* 4. *in fin.* Joſeph. Ludovici *deciſ. Peruſ.* 32. *num.* 1. *part.* 1. Anſ. 34 Al. *plumbatorum*, quod eſt verberum genus, de quo vide Prudentii carmina, hic a Cujacio *citata*, adde *l.* 40. *in fin. infr. de decurion.* 35 Ἡ βασάνες τινὰς &c. Nullus eorum, a quibus tributa publica exiguntur, in carcerem conjiciatur, aut tormenta quædam perpetiatur, ſed liberæ tantum cuſtodiæ militum tradatur. Quod ſi contumax eſſe perſeveraverit, tunc in bonorum ipſius poſſeſſionem fiſcus mittitur. *Syn. Baſ.* 56. *t.* 8. *c.* 17. 36 *In quib. pœna eſt.* 37 Al. *omnium.* 38 Id eſt, & quod non poteſt, niſi cum infamiæ nota dici officialium, & eorum Judicum, qui carceris poteſtate abutuntur. adde *l.* 46. *infr. de decurion.* 39 *Coërciti citatiores*, in *C. Th.* 40 *Juxta eam*, in *Cod. Theod.* quod quidam magis probant. 41 Id eſt, collatores. 42 Al. *uſu*, in *C. Theod. uſus*, & poſtea, *conſtituta.* 43 Abeſt a *C. Theod. & quib. lib.* 44 *Cives ejus accedant*, in *C. Theod.* Goth. Quæ verior eſt lectio, cives enim admitti probat. *l. pen. infr. hoc tit.* & bona eis addicuntur cum onere illationum debitarum. Vide & Ant. Roſc. *lib.* 3. *Memorab. cap.* 13. Mod. 45 Adde *l.* 13. *J. de omni agro deſerto. l.* 11. *tit.* 58. 46 Al. additur, *exactori*, ſed abeſt a *C. Theod. & vet. lib.* 47 Tributa & annonæ quotannis præſtabantur a poſſeſſoribus prædiorum, id eſt, dominis, vel conductoribus, *l.* 32. §. 6. *D. de adminiſtr. & peric. tut.* per cauſam tuendi exercitus, *ut hic.* 48 Al. *uſus.* 49 *Ex lib.* 11. *tit.* 7. *l.* 5. *C. Theod.* 50 *Sub.* ærarii. 51 Puta a largitionalibus vel privatianis. 52 Fiſci debitorem captum jam ab officiali fiſci abripere non poteſt officialis comitis rerum privatarum, tametſi debitor ærario rerum privatarum principis ſummam aliquam quoque debeat; & e contra officialis fiſci, vel comitis ſacrarum largitionum debitorem captum jam ab officiali Comitis rerum privatarum abripere non poteſt. Quod ſi capiat, tenetur utriusque quantitatis nomine. 53 *Coartetur*, *vet. & Cod. Theod.* 54 *Abſtrahendumque*, in *C. Theod.* 55 *Ex eod. tit. l.* 6. *C. Theod.* id eſt, procuratores & conductores. 56 *l.* 10. *ſupr. de annonis & tributis.* 57 Hoc eſt, manu militari in poſſeſſionem. *l.* 7. *infr. h. t.* 58 Vide *l.* 1. §. 1. *verſ. Sed. infr. de collegiatis. l.* 11. *tit.* 17. 59 Legend. *immunitas*, ut in *C. Theod.* 60 *Eod. tit. l.* 14. *C. Theod.* 61 Tributorum exactores acceptorum & reliquorum rationem principali ſuſceptori reddere debent. *l.* 3. *infr. de execut. & exact. l.* 12. *tit.* 61. 62 *Collatione*, in *C. Th.* 63 *Titulus*, eſt cauſa. *l.* 1. *J. de apochis publ. h. lib. tit.* 22. 64 Al. *debitum.* 65 Officialis relationi fides adhibetur. 66 Al. *officiali.* 67 *Al.* Prolatum, id eſt, dilatum. al. *prælatum.* 68 Vide *l.* 1. *infr. de apochis publicis. h. lib. tit.* 22. 69 De arca Præfecti prætorio dixi ad *l.* 22. *infr. de curſu publico. l.* 12. *tit.* 51. de arca Præfecti urbi, vide *l.* 7. §. *ſexcenti.* 4. *ſupr. de advoc. diverſ. judicum.* Goth. Canones aut ærario inferuntur, aut arcæ ſive menſæ præfecti prætorio, ex qua emolumenta ſolennia & penſiones præbentur. fit autem hujus arcæ mentio in *l.* 9. *C. Theod. de indul. deb. l. duos. infr. de ſuſcept. l. ult. infr. de app. præt. l. pen. infr. de cur. pub.* Mod. 70 *l.* 11. *ſupr. de annonis & tributis.* 71 Rationale officium, rationalis ſacrarum largitionum, aut rerum privatarum officiales & rationalium. 72 Al. *additur*, ad. *al.* in. 73 Tributorum exactioni præſides ſeu rectores provinciarum debent incumbere, *ut hic*, *l.* 11. *§. de annonis & tributis. Novell.* 161. *cap.* 1. Caſſiodorus in formula rectoris provinciæ. *Tibi fiſcalium tributorum credita monſtratur exactio*: hoc Catholici ſeu procuratoris Cæſaris quoque munus & Proconſulum, Auguſti conſtitutione. *Dion.* 53. adde *l.* 1. *§. de offic. præf. Auguſt. l.* 1. *J. de coll. fundorum fiſcalium*, *l.* 11. *tit.* 73. *l.* 1. *J. de exec. & exact. l.* 12. *tit.* 61. *Nov.* 134. *cap.* 2. 74 *Ex l.* 16. *C. Th. hoc tit.* Cont. 75 Al. *opinatores*, al. *optiones*, ſunt autem *Opinatores* milites, qui in provincias mittuntur, petendæ militaris annonæ cauſa, *l.* 11. & 14. *J. de erogat. milit. ann. l.* 12. *tit.* 38. ubi dixi. 76 Incluſa non ſunt in *text. lib. Aur. & Dion.* ſed in *gloſſ. interlineari. & etiam abſunt a Cod. Theod.* 77 Al. *dilatoriis.* 78 *l. ult. J. de coll. fundorum patrimon. l.* 11. *tit.* 64. 79 Opinatores intra anni ſpatium annonas accipere debent. *l.* 11. *J. de erogat. milit. ann. l.* 12. *tit.* 38.

eum

cum poſſeſſore commune: cui non militem, ſed exactorem, ſi ſit obnoxius, convenit imminere. Judices itaque, qui provinciales paſſi fuerint Opinatoribus delegari, ejusdem quantitatis duplex pœna retinebit: & apparitores ex quolibet officio ſententiam deportationis excipient, ſi per ſemet exigendos voluerint delegare militibus: & Curiales temporale manebit exilium, ſi eos quos ſolenniter exigere conſueverunt, Opinatoribus putaverint eſſe tradendos [1]: cum Judicem oporteat inquirere debitores, Tabularios [2] fideliter providere [3] nomina debitorum [4]: [& [5]] apparitores ſive curiales, conſuetudine ſervata regionum, convictis debitoribus imminere: ut perceptis congruis emolumentis Opinatores impleto anno ad proprios numeros valeant remeare: Qui ſi ultra [6] annum protracti fuerint, Judices eorumque officia abſque ulla mora de proprio cogantur exolvere militibus quod debetur, ipſis adverſus obnoxios repetitione ſervata. Quod ſi ad nos aliqua de retentis ab Opinatoribus [7] querela pervenerit [8], in duplum ab his protinus exigetur: ut partem debitam miles, reliquam fiſcus accipiat. Judicibus quoque eorumque Officiis eatenus ſubvenimus, ut in contumaces debitores cujuslibet dignitatis auctoritatem ſuam exerant [9]: at ſi [10] impudenter ſolutio differatur: actores [11], procuratores, eorumque [12] prædia perſequantur: de eorum quoque nominibus [13] ad noſtram ſcientiam relaturi. Dat. 3. Idus Julii, *Mediolani*, VINCENTIO, & FRAVITTA [14] CONSS. 401.

Si domus Imperialis, vel Eccleſia res tributarias licite emerit & tributa non ſolverit, ea res ei auferatur. Bart.

8. Impp. LEO & ANTHEMIUS AA. Nicoſtrato P. P.

SI [15] divina domus, aut quælibet alia cujuscunque dignitatis atque fortunæ revera fundos extra [16] metrocomias [17], non patrocinii [18] gratia, ſed emptionis jure, vel quolibet alio titulo legitimo poſſederint, & non impoſitas reipublicæ functiones agnoverint, quemadmodum prior dominus dependebat, omnibus modis poſſeſſiones eorum publico [19] vindicentur, & Curiæ [20] ejusdem civitatis ſub qua vincti [21] ſunt, aſſignentur [22]: ut publicis commoditatibus circa tributarias functiones undique noſtra proviſione videatur eſſe conſultum. Dat. Kal. Septembr. ANTHEMIO A. II. CONS. 468.

9. Imp. ANASTASIUS Anthemio P. P.

NE [23] exactorum multitudo cum fiſci rationibus tum collatoribus damnum adferat, unus tantum in ſingulas provincias ex competenti ſcrinio canonicarius [24] mittatur, qui eorum, quæ proprio ſcrinio debentur, exactionem urgeat: compulſor [25] plane non mittatur, niſi poſt diem, quo ſolvi debuit, & hoc amplius menſem [26] alterum. At eo tempore elapſo compulſor mittatur, qui non tantum reliqua fiſcalia, ſed & pro modo culpæ multam a præſide, & officio ejus & a canonicario [27] exigat. Soli autem præſidi, & officio, & canonicario compulſor immineat, & pro ratione provinciæ, atque itineris ſpatio ſolatium ab eis ferat, per quos factum eſt, ut mitteretur. Verum alius compulſor nequaquam mittatur, nec alius quisquam. Si tamen præfecti ex uſu eſſe exiſtimaverint alium compulſorem mitti, eadem in eo ſerventur, & definitum ſolatium ei is præſtet, qui mittendi cauſam præſtiterit, hoc eſt præſes provinciæ, & officium ejus, & canonicarius, & compulſor. Conſtitutum namque canonicario ſolatium omnibus exactoribus poſt eum miſſis ſufficit, nec eo amplius quidquam corpora civitatum, vel collatores præſtare coguntur, etiamſi plures mittantur, iis, qui miſſi ſunt ſigillatim multandis, niſi publica tributa expedierint. Quæcunque autem fiunt delegationes [28], canonicario mittantur, ut eas per ſe expediat: nec ob eas augeatur canonicarii ſolatium. §. 1. Ἐνδοματικὰ [29] nullus accipiat, ſed & nomen illud penitus aboleatur. §. 2. Quod ſi qua ex parte quis legem transgrediatur, & adverſus officia præfectorum, & adverſus præſides provinciarum, & officiales eorum, cæterorumque publica tractantium perſonas, quinquaginta librarum auri pœna conſtituta eſto. Dat. 12. Kalend. Auguſt. CP. PAULO V. C. CONS. 496.

TIT. XX.

DE [30] SUPEREXACTIONIBUS.

Qui plus exigit, in duplum exigitur: & propter conſuetudinem capitaliter punitur. Bart.

1. Impp. ARCAD. & HONOR. AA. Apollodoro Proconſ. Africæ [31].

QUicquid [32] ultra debitum fuerit elicitum [a curialibus, vel cohortalibus, vel aliis exactoribus [33], in duplum [34]] eruatur: quod provincialibus reſtitui protinus oportebit. Si quis [35] autem exactorum in ſuperexactionis crimine [36] fuerit confutatus, capitali periculo cupiditas ejus amovenda, atque prohibenda eſt, ſi in iisdem ſceleribus perſeveret. Dat. Prid. Id. Mart. *Mediol.* STILICHONE & AURELIANO CONSS. 400.

TIT. XXI.

DE [37] CAPIENDIS ET DISTRAHENDIS [38] PIGNORIBUS TRIBUTORUM CAUSA.

1. Imp. CONSTANTINUS A. ad Afros provinciales.

REs [39] eorum [40], qui fiſcalibus debitis per contumaciam ſatisfacere differunt, diſtrahantur: comparatoribus data perpetua firmitate poſſidendi. Dat. 15. Kalend. Jun. *Serdicæ*, CONSTANTINO, C. V. & MAXIMO CONSS. 327.

2. Impp. CONSTANTIUS & CONSTANS AA. Reſtituto Præſidi Sardiniæ.

SAtis [41] ſit debitorem [annonarum [42]] ad ſolvendi neceſſitatem captione [43] pignorum conveniri. Dat. 8. Idus Decembr. *Theſſalonicæ*, CONSTANTIO V. & CONSTANTE III. CONSS. [354.]

TIT. XXII.

DE APOCHIS [44] PUBLICIS ET DE DESCRIPTIONIBUS [45] CURIALIBUS ET DE DISTRIBUTIONIBUS CIVILIBUS [46].

1. Impp. HONOR. & THEOD. AA. Anthemio P. P.

AD inferiorum Curialium [47] relevandas fortunas, & impreſſionem potentium, & itidem curialium cohibendam, placuit, ut [48] deſcriptiones [ſi [49]] quæ per ſingulos [50] ordines cogentibus diverſis negotiis agitentur, non ſumant ante principium, quam [51] apud acta provinciarum Rectoribus intimentur, & ex eorum fuerint receptæ ſententiis. † Sed & aurum [52], quod ex hujusmodi contributione redigitur [53] ita debet ſuſceptori aurario conſignari, ut ſecuritatibus nomen inferentis, dies [54], conſul, menſis, cauſa [55], & ſumma comprehendantur: quo & deſcriptionis æquitas illuſtretur: & deſcriptio [56] documentis evidentibus fulciatur. † Hoc etiam obſervando, ut in quadrimeſtribus [57] quoque brevibus, qui ad [58] excellentiæ tuæ officium ſolenniter diriguntur, celebratæ deſcriptionis diſpunctio [59] ſocietur: ut omnes veſtræ poteſtatis ſcientiam [60] formidantes, nihil ad relevationem [61] locupletum, atque inopum perniciem audeant pertentare. Quod & tunc [62] optimum eſt cuſtodiri, cum [63] lucrativæ facultates ex bonis curialium [curiæ [64]] obvenerint: ut [65] & in-

1 Credendos. 2 Tabularii eorum, quæ publico inferuntur & debentur, rationes conficiunt, *ut hic*, & *l.* 1. *§. h. t. l.* 1. *J. de immunit. nemini. h. lib. tit.* 25. *l.* 1. *J. de Cenſib. l.* 11. *tit.* 57. *l.* 2. *§. de jure fiſci.* Sidonius 4. *Habes procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabularium in tributis.* 3 *Prodere*, in *C. Theod.* 4 *Dominorum*, in *C. Theod.* 5 Deeſt in *C. Theod.* 6 Præſes in duplum damnatur, qui opinatorem ultra annum protrahit: debet itaque vel de ſuo intra annum annonas præſtare, ac deinde a provincialibus eas repetere: adde, quæ ſcripſi ad *l.* 2. *J. de canon. largit. tit. h. lib. tit.* 23. 7 Al. *optionibus.* 8 *l. ult. §. de his qui ex publ. ration. h. lib. tit.* 6. 9 Al. *exerceant.* 10 Exactionem intra ſtatutum tempus differens judex vel exactor, de ſuo cogitur ſolvere: quod notandum adverſus Syndicos: notat Corſetus *ſingulari extenſio.* 11 Actores, procuratores, & conductores fundorum fiſcalium manu militari, vel miſſione in poſſeſſionem coguntur canonem inferre. *l.* 4. *ſupr. h. t.* 12 *l.* 12. *J. de omni agro. l.* 11. *tit.* 58. 13 Nomina eorum noſſe, qui inobedientes ſunt, principis intereſt. 14 Al. *Fravitto.* 15 *Pars l.* 1. *J. lib.* 11. *tit.* 55. & *tit.* 53. 16 Capitationem non præſtant Metrocomitæ, *ut hic*: adde, quæ dixi ad *l.* 1. *J. Ne ruſticani ad ullum obſeq. l.* 11. *tit.* 54. 17 Al. *matrocomias*, ut ſit matrocomia mater vicorum: ſed nihil plane intereſt, alterutrum dicatur, matrocomias, an metrocomias. 18 Vide quæ ſcripſi ad *l.* 1. *J. ut nemo ad ſuum patrocinium. l.* 11. *tit.* 53. 19 *l.* 13. *J. de omni agro deſerto. l.* 11. *t.* 58. 20 *l.* 2. *ſupr. h. t.* Imo diſtrahuntur, *l.* 1. *J. de capiendis. h. lib. tit.* 21. Curiæ addicuntur non invento emptore: vel utrumque indifferens, ut aut bona contumacium diſtrahantur ſine reliquorum onere: aut curiæ addicantur cum reliquorum onere. 21 Al. juncti, *quod magis probat* Cujac. 22 Aſſignent. 23 Poſt Canonicarium miſſum tributorum exigendorum cauſa, compulſor mitti non debet, niſi poſt menſem a die, quo ſolvi debuit, *ut hic*, ſed huic conſtitutioni derogatur, neque enim poſt Canonicarium compulſor novo jure mittendus eſt. *Novell.* 128. *cap.* 6. & ut Valentinianus ait, *Novell. de ind. reliquorum.* 148. *cap.* 2. Si utilis eſſe non potuit, qui ante porrexit, ſuperfluum eſt ire alterum æque provincialibus obfuturum. 24 Canonicarii, qui ex ſcrinio Canonum. *Goth.* Conſtitutioni huic derogat *Novell.* 128. quæ vetat compulſorem omnino mitti poſt canonicarium. porro de canonicariis vide quæ ſcribant Græci *ad l. nullum. §. de offic. Rect.* & *ad l.* 10. *J. de murileg.* Mod. 25 Compulſor Græci ἐξπελευςής. Compulſorum nomen poſt abolitum fuit. *d. Novell.* 128. *cap.* 6. 26 Menſem hic accipi oportet pro triginta diebus, ex contrario triginta dies accipiendi ſunt pro menſe ut in *l. ult.* §. 2. *§. de jure delib. l. ubi lex.* 101. *ff. de regul. jur.* nonaginta dies pro tribus, ſexaginta pro duobus menſibus, ſic in *l.* 3. §. 12. *ff. de ſuis & legit.* Centum octoginta duo dies menſem ſeptimum attingunt, & ita Hippocrates quodam loco ducentos ſeptuaginta dies pro novem menſibus accipit. Alias tres menſes Latine accipiuntur pro diebus nonaginta tribus. *l. ult. in fin. §. de temp. appell.* vid. Cujac. *c.* 10. *de præſcr.* 27 Canonicarii ſunt palatini, qui mittuntur ex ſcrinio Canonum. vid. *Cujac.* 28 Delegationis juſſiones P. P. ἐκταγάι. *Novell.* 147. *c.* 2. & *l. ult. verſ. Et officium. §. tit.* 16. *h. l. de annon. & tribut.* 29 *Indultoria* vertit interpres *Syn. Baſil.* 56. *tit.* 8. *c.* 14. quæ dat collator exactori, ut aliquid de exigendi ſeveritate remittat. Juſtinianus edicto de Alexandrinis ἐνδοματικῶν meminit.

30 Περὶ τῶν περισσοπρακτέντων, τετέςι τῶν περιττὸν ἀπαιτέντων. *Synopſ. Baſil. lib.* 56. *tit.* 8. 31 *C. Theod. lib.* 11. *tit.* 8. *l.* 2. & 1. *eod. tit.* 32 Qui ultra debitum exegerit (ὁ περισσοπρακτῆσας) ſive ſit municeps, ſive apparitor, duplum ei reſtituere cogitur, a quo amplius exactum eſt; ſi vero plus, quam par ſit, exigere perſeveret, ſupplicio capitali plectetur. *Synopſ. d. loco.* 33 Superexactores in duplum tenentur provincialibus. Imo in quadruplum, *l.* 8. *verſ. Si quis autem. J. de excuſ. munerum. h. l. tit.* 47. *l.* 6. *J. de cenſibus. l.* 11. *tit.* 57. vide *Novell. Leon.* 61. Neutra lex loquitur de ſuperexactore, ſed de aliis. 34 Incluſa abſunt a *C. Theod.* Goth. Imo in quadruplum puniuntur. *l. peræquatores. J. de cenſ.* Reſpondendum, illam legem loqui non de ſuperexactoribus, ſed de peræquatoribus & diſcuſſoribus, qui pecunia corrupti demunt uni, quod addant alteri; vel etiam pecunia redempti abſtinent ab injuriis. *l. ult. J. de diſcuſſ.* Verum ſic quoque legi huic pugnare videtur *l. placet. J. de exc. mun.* Videtur, inquam, pugnare, non pugnat re vera; loquitur enim illa de eo, qui quid extra ordinem exigit ex deſcriptione præf. præt. non de ſuperexactore, cui non tantum dupli, ſed etiam capitis pœna, ſi perſeveraverit, proponitur ex hac lege; quod tamen mutat *Novell. Leon.* 61. Mod. 35 *Ex tit.* 8. *l.* 1. 36 Al. *crimen*, ut in *C. Theod.*

37 Adde *ſupr. lib.* 4. *tit.* 46. 38 Poſt duos menſes a die capionis. *l.* 1. *C. Th. h. t.* 39 Huc pertinet *lex* 2. *hoc tit. lib.* 11. *C. Theod.* 40 Si qui differant fiſcalia debita ſolvere, res eorum diſtrahantur: ut emptores earum firmiter poſſideant. *Syn. Baſil.* 56. *tit.* 8. *c.* 26. adde *l.* 8. *ſupr. de furtis.* Quid ſi emptor non reperitur? curiæ adſignantur. *l.* 2. *pen. §. de exact. trib.* Goth. Ita eſt, non invento emptore; vel utrumque eſt indifferens, ut aut bona contumacium diſtrahantur ſine reliquorum onere, aut curiæ addicantur cum reliquorum onere. *Mod.* 41 *Eod. lib. tit.* 7. *l.* 7. Cur hoc adjecit, *ſatis?* ut ſciretur neque in vincula conjiciendum, neque tormentis adficiendum eum, qui tributa non ſolverit. *argum. l.* 2. *§. de exact. trib. tit.* 19. *h. lib.* 42 Abeſt a *C. Th.* 43 Al. *capione.*

44 *Apochæ publicæ*, ſecuritates, quibus probatur, functionibus publicis ſatisfactum. *Goth. Antapocha* eſt exemplum apochæ ſubſcriptum a debitore & creditori datum. *l. plures. §. de fide inſtr. Apocha* debitor probat ſe ſolviſſe, ut creditoris actionem excludat. *Antapocha* creditor probat ſibi reditus, penſiones, uſuras ſolutas fuiſſe, ut præſcriptionem temporis ſummoveat, vel ut repellat colonum ſeſe in libertatem aſſerentem. *Apocha* etiam ſecuritas dicitur, & ἀμεριμνία & ἀπόδειξις, itemque *Recauta*, *Novell.* 130. & *Evacuatoria.* Mod. 45 Deſcriptiones curialium uti fiant, vide *l.* 1. *J. h. t.* 46 In *C. Theod.* additur, & *de quadrimenſtruis brevib. lib.* 11. *tit.* 25. & hic forte addi debuit. Quadrimenſtrui breves, qui de ſingulis penſionibus conficiuntur, quarto quoque menſe. Tribus enim penſionibus anni cujusque indictiones ſolvebantur. *l. ult. verſ. Tripertito. ſupr. de annonis*, *l.* 3. *in fin. J. tit. prox. l.* 15. 16. *C. Theod. hoc tit.* Caſſiod. 18. *Novell. Majoriani de indulg. reliqu.* adde *l.* 5. *ſupr. de offic. magiſtri officiorum.* 47 Suſceptores aurarii ex curialibus creabantur, *ut hic*, & *l.* 5. *ſupr. de exact. tribut. tit.* 19. *h. lib.* 48 Quædam hic detracta ſunt ex *Cod. Theod.* 49 Deeſt in *C. Theod.* 50 Per ſingulas civitates. 51 Deſcriptiones curialium non ante effectum habent, quam inſinuatæ & receptæ a præſidibus provinciarum. 52 Aurum coronarium, munus curialium fuit. 53 Deſcriptio curialium & apochæ quæ iisdem dantur, fit adſcripto collatorum nomine, & collationis modo. adde *Novell.* 17. *c.* 8. & 128. *c.* 3. 54 Apochæ publicæ forma. 55 *Cauſa* quæ hic dicitur, alibi *titulus. l.* 5. *§. de exact. tribut.* 56 *Legendum* deſcriptus, id eſt, decurio, qui aurum intulit, ut exiſtimat Cujac. 57 *Quadrimeſtris*, in *C. Theod.* Goth. *Quadrimeſtres* ſive *quadrimenſtrui* breves ſunt, qui de ſingulis penſionibus conficiuntur a chartulariis, & ad officium palatinum aut præfectum prætorio mittuntur, *l.* 2. *infr.* tribus enim penſionibus anni cujusque indictiones ſolvebantur. *l. ult. ſupr. de ann. & tribut. l.* 15. & *l.* 16. *Cod. Theod. hoc tit.* Mod. 58 Ab, & *poſtea*, officio, in *Cod. Theod.* 59 *Recte ſic: nec legendum eſt* diſpoſitio. 60 Al. *ſententiam.* 61 Deſcriptio curialium fit ſervata proportione Geometrica, ut tenuiores decuriones a potentioribus ſubleventur, non onerentur. 62 *Et circa hos*, in *C. Theod.* 63 *Quibus*, in *C. Theod.* 64 *Deeſt* in *C. Theod.* 65 *Et ipſis*, in *C. Theod.*

opes

opes & locupletes fructu proviſionis ſimili [1] potiantur. Quam diſpoſitionem ſi quis Judicum, numerariorum [2], vel curialium mutilandam eſſe crediderit, interminationi, quam noſtra ſedes ſtatuerit, ſubjacebit. Dat. 7. Kal. Sept. CP. VARANA CONS.

2. Impp. THEOD. & VALENT. AA. Celeri PC. Africæ.

SEmel [3] ſecuritatem [4] de refuſione munerum emiſſam, ab alio judice [5] non liceat refricari: & ideo Spectabilitas [6] tua ſaluberrimæ ac juſtiſſimæ præceptionis formam ſequuta, prohibebit in poſterum [7] eos ad diſcuſſionem tranſacti muneris conſtringi, quos claruit accepta [8] ſecuritatis proſperitate lætari. Dat. 5. Kalend. Maji, *Ravennæ*, poſt conſul. FELICIS & TAURI, VV. CC. 429.

Qui oſtendit ſe tribus proximis annis ſolviſſe, retro ſolviſſe præſumitur, niſi contrarium probetur. Bart.

3. Imp. MARTIANUS A. Conſtantino P. P.

QUicunque de provincialibus, & collatoribus, decurſo poſthac quantolibet annorum numero, cum probatio aliqua ab eo tributariæ [9] ſolutionis expoſcitur, ſi [10] trium [11] cohærentium [12] ſibi annorum apochas ſecuritatesque protulerit: ſuperiorum temporum apochas non cogatur [13] oſtendere, neque de præterito ad illationem functionis tributariæ coërceatur [14], niſi forte aut curialis, aut quicunque apparitor [15], vel optio [16], vel actuarius [17], vel quilibet publici debiti exactor ſive compulſor, poſſeſſorum, vel collatorum habuerit cautionem: aut id quod repoſcit [18] deberi ſibi, manifeſta [19] geſtorum adſertione patefecerit. Dat. 15. Kal. Auguſt. VARRONE & JOAN. CONSS. 456.

4. Imp. JUSTINIANUS A. [20].

SEcuritatibus [21], quæ [22] publicarum functionum gratia ſive in ſolidum ſive ex parte ſolutæ eſſe conſcribuntur, nullam exceptionem non numeratæ pecuniæ penitus opponi concedimus. Dat. Kalend. Jul. CP. JUSTINIAN. A. II. CONS.

TIT. XXIII.
DE CANONE [23] LARGITIONALIUM TITULORUM.

Quod particulares exactores exigunt, debet dari theſaurario, qui eſt in illa provincia, ut totum ſimul devolvatur ad fiſcum. Bart.

1. Imppp. GRATIAN. VALENT. & THEODOS. AAA. Juliano [24].

OMnem ſummam auri, vel argenti, & reliquarum ſpecierum, quæ ſacris largitionibus ex more penduntur, ſtatim [25] ut exactio fuerit celebrata, ad theſauros uniuſcujuſque provinciæ, vel ad proximos referri [26] ſub obſignatione [27] tabularii, cæterorumque quos ſollicitos eſſe debere præcedentia juſſa decreverunt, & theſaurorum Præpoſitis conſignari præcipimus: ut exinde ad ſacrum comitatum [28] integer omnium titulorum numerus dirigatur. Dat. 12. Kal. Auguſt. MEROBAUDE II. & SATURNINO CONSS. 383.

2. Impp. HONOR. & THEOD. AA. Anthemio P. P. [29].

NEque [30] ſacrarum [vel [31]] privatarum largitionum palatina [32] officia, ex quacunque cauſa, [vel [33]] ex quocunque titulo fiſcalis debiti, cum ad provinciam mittuntur, poſſeſſores per ſe audeant convenire, ſive [34] id ex præterito reliquum trahatur, ſive præſentis temporis tributa [35] ſolvi conveniat: ſed [36] Rectores provinciarum frequenter adeundo commoneant, eorumque Officiis incumbant. Quod ſi Rector provinciæ imminentem ſibi memoratorum declinare moleſtiam quæret, vel qualibet alia ratione [palatinis [37]] iiſdem propria auctoritate publicæ exactionis permiſerit curam: tam ipſe, quam officium ejus vicena [38] auri pondo fiſco dependant. Dat. 7. Id. Decembr. CP. BASSO, & PHILIPPO CONSS. 408.

3. Impp. LEO, & ANTHEMIUS AA. Heliodoro Com. ſacrarum largitionum.

PRæcipimus noſtra ſerenitate, neque veloci [39] curſui, neque alii præter inveteratam [40] conſuetudinem gravamini ſubjacere Chartularios [41], qui de cohortalibus [42] officiis uniuſcujuſque provinciæ largitionales titulos retractare conſtituuntur: ſed iidem [43] etiam ampliſſimæ Præfecturæ diſpoſitione perhibeantur: ut his neceſſitatibus liberati, fideliter largitionales titulos valeant retractare. Quod ſi aliquo tempore hoc judicio temerario auſu ex aliqua fuerit parte violatum: tam Rector provinciæ, quam apparitor [44] ejus triginta libris auri condemnatione plectentur. Inſuper virum ſpectabilem Comitem [45] Orientis, ejusque officium licentiam habere, conatus nefarios inhibendi tam moderatorum, quam cohortalis officii, cum de hac re admoniti fuerint a palatinis, eandem pœnam formidantibus, ſi non omnibus modis pietatis noſtræ decreta congruum mereantur effectum. §. 1. Illud etiam ſpecialium ſuſceptorum [47] largitionalium titulorum, quam defenſio tractatorum [48], non tantum per viros clariſſimos moderatores provinciarum, ſed etiam per viros ſpectabiles Proconſules, & Præfectum [49] Auguſtalem, ac laudabiles Vicarios una cum eorum officiis admonentibus ſemper, necnon imminentibus [50] palatinis procuretur: providentibus, ut poſt nominationem etiam ſpecialium ſuſceptorum largitionalium titulorum [51], nulla minuendæ [52] exactionis ad ſacrum pertinentis ærarium aut transferendi ad arcarios, aut quoslibet alios extraneos titulos, Rectoribus provinciarum, aut eorum officiis, ſeu [53] etiam curialibus licentia permittatur, quadrimenſtruis [54] brevibus per idoneum tractatorem eorundem titulorum, ſuper commendandis ratiociniis publicis, periculo Rectorum provinciarum ad ſacratiſſimam Urbem tranſmittendis: nam quacunque ex parte, quam juſſit noſtra tranquillitas, ſi minus fuerit procuratum, pœna ſuperius deſignata, tam ipſi Judices, quam eorum officia ſe noverint eſſe plectenda. Dat. 8. Kal. Aug. *Conſtantinop.* ANTHEMIO A. II. CONS. 468.

Si literæ judicis aliquid ultra veterem conſuetudinem contineant, præſumuntur erroneæ. Bart.

4. Iidem AA. Heliodoro Com. S. L.

PRæcipimus, ut ſi forte delegatio [55], quæ ab ampliſſima Præfectura in diverſas provincias ex more quotannis emittitur, minus contineat omnes largitionales titulos, aut quoquo [56] modo exactio eorum debet procedere, nihilominus competentem exactionem eorum a viris ſpectabilibus tam Proconſulibus quam Vicariis, & viro ſpectabili Comite Orientis & Præfecto Auguſtali, necnon, & Rectoribus provinciarum, eorumque officiis, & curialibus (omnium largitionalium titulorum exactionem [57]) procurari: vicenarum [58] librarum auri condemnationem præ [59] oculis habentibus, ſi quid [60] minus [61] exactum, vel illatum fuerit ſacro ærario, quam priſca, & inveterata conſuetudo ſacris largitionibus inferri conſtituit. Dat. Kalend. Julii, *Conſtantinop.* ANTHEMIO A. II. CONS. 468.

TIT. XXIV.
NE OPERÆ [62] A COLLATORIBUS EXIGANTUR.

1. Imppp. VALENTINIANUS, VALENS, & GRATIANUS AAA. ad Viventium P. P.

OPerarum [63] præbitionem, quæ illicite [64] a provincialibus hactenus expetita eſt, Sinceritas tua ceſſare præcipiat. Dat. 10. Kalend. Mart. *Treveris*, VALENTINIANO, NB. P. & VICTORE CONSS. 369.

1 *Similliмæ, in C. Theod. & quib. exempl.* 2 *Judices* præſides ſunt: Numerarii ſunt officiales, qui numeros agunt, proximi tabulariis. 3 *Ex lib.* 12. *tit.* 1. *l.* 185. *C. Theod.* 4 Apochæ ſemel ſuſceptæ ac probatæ fides non retractatur. adde *l.* 14. *S. de ſolut.* 5 *Proconſule. d. l. C. Theod.* 6 Spectabiles eſſe Proconſules, hinc colligitur. 7 Vide *l.* 2. *J. quemadm. civilia munera. hoc lib. tit.* 42. 8 *Acceptæ*, in *C. Theod.* 9 Idem in emphyteuſi eſſe exiſtimatur: nimirum, ut emphyteuta probans, ſe canonem ſolviſſe, tribus annis proxime præteritis, præſumatur retro per omne tempus ſolviſſe. Gloſſ. & Bart. *hic.* Salic. *l.* 2. *ſupr. de jure emphyt.* Gloſſ. *in c. cum Eccleſia Sutrina.* 3. *x. de cauſa poſſeſſionis & proprietatis*, & ita poſt Speculatorem, Innocentium, Bald. Joann. Andream, Petr. Cynum, Ant. de Barulo tenet Capella Tholoſana, & *ibi* Aufrerius, *deciſ.* 235. 10 Præſumitur retro ſolviſſe, qui oſtendit ſe tribus annis proximis ſolviſſe: quæ præſumptio ita potens eſt, ut in adverſarium transferat onus probandi. 11 Omnis collator (συντελεστὴς Græcis dicitur) a quo tributa exiguntur, ſi trium annorum ſecuritates (Græci ἀμεριμνίας) oſtendat, non amplius oſtendere cogatur, quod etiam ſuperioribus annis functiones tributarias (συντελείας) intulerit: niſi forte vel apparitor, vel optio, vel actuarius, vel alius quiſpiam publici debiti exactor ſive compulſor a poſſeſſore cautionem de collationibus iis habeat, vel alio quo modo manifeſte probet, ea tributa ſibi deberi. *Syn. Baſil. & tit.* 8. *cap.* 29. 12 Concurrentium. 13 Cogantur. Qui per tres annos præcedentes ſe ſolviſſe probat, præſumitur etiam præteritis annis retro ſolviſſe. vid. Cravett. *conſil.* 318. Maſcard. *de probat. lib.* 2. *concluſ.* 603. Aufrer. *quæſt.* 235. Gomez. *ad l.* 68. *Tauri in fin.* Anſ. Adde notat. *Cenſur. Forenſ. noſtra lib.* 4. *cap.* 32. *in fin.* S. L. 14 Coarctetur. 15 Ταξεώτης. *Synopſ.* 16 De optione dixi ad *l.* 11. *J. de erogat. militaris annonæ. lib.* 12. *tit.* 38. 17 Ὑπομνηματοφύλαξ. *Synopſ.* vide quæ ſcripſi ad *l. ult. J. de erogat. milit. annonæ. l.* 12. *tit.* 38. Goth. Optioni jungitur actuarius, ut *Nov. Mart. de ind. deb. & l. excellentia. & l. ult. infr. de erogat. mil. ann.* porro vide ad hanc legem Jaſonem *ad l.* 2. *ſupr. de jur. emphyt.* Alexand. *conſ.* 105. *lib.* 3. Cremenſ. *not.* 79. Grammat. *conſ.* 313. Rot. 304. Mod. 18 Depoſcit. 19 Manifeſte. 20 *Mennæ P. P.* eſt enim pars *l. in contractib.* 14. *§. ſed quoniam.* 1. *ſupr. de non numerat. pecun.* Cont. 21 Qui publicas functiones tractat, (ὁ δημοσιεύων) exceptionem non numeratæ pecuniæ (ἀναργυρίαν) ſecuritati ab ſe conſcriptæ, quæ modo profertur, opponere non poteſt: *Synopſ. ibid. cap.* 30. 2. Harmen. 2. §. 15. Exceptione pecuniæ non numeratæ uti non poteſt, qui apocham publico nomine dat. vid. *l.* 14. *§. ſed quoniam. S. de non numerata pecunia.* 22 Hanc legem ſic emendat Cujac. *ex d. l. in contractib.* Securitatibus publicarum functionum ſive &c.

23 *Canon* ſignificat anniverſariam penſitationem præſtationemque: hic autem canon eſt, qui ex more infertur theſauris, vel privato ærario, ex quo princeps dona & largitiones publice privatimve facit, & neceſſaria comparat. Cujac. *hic.* 24 Al. *Loliano.* 25 Vid. *l.* 7. *J. de ſuſceptoribus. h. lib. tit.* 70. 26 Deferri. 27 Aſſignatione tabulariorum. Tabulariorum munus erat obſignare: exactoris vero dare apocham. *l.* 2. *ſupr. de conveniendis fiſci debitorib.* 28 Largitionum integre. Porro hic Græci vertunt urbem regiam. Herodianus 1. *Ibi Roma, ubi princeps.* Syneſius: *ubi princeps eſt, ibi omnium integra fortuna.* 29 *Ex C. Theod.* 11. 7. 17. quæ hic immutata eſt in ipſo principio. 30 Palatini largitionum ſacrarum, vel privatarum miſſi in provincias, fungi exactorum officio non debent, ſed inſtare tantum apud Præſides, officia eorum & curiales, ut intra anni ſpatium annonas & tributa exigant. *l. ult. J. h. t. l.* 7. *ſupr. de exact. tribut. l. nullum.* 10. *ſupr. de off. rector. provinc. l.* 1. *J. de executoribus & exactoribus. lib.* 12. *tit.* 61. 31 Al. *deeſt.* ut in *Cod. Theod.* 32 Palatina officia, Comitis ſacrarum & privatarum largitionum miniſtri, qui ideo largitionales privatiani & mittendarii. *l.* 3. *infr. de palat. ſacrar. largit. lib.* 12. *tit.* 24. 33 Al. *deeſt*, ut in *C. Theod.* 34 Tributa præterita vel præſentia exiguntur. 35 Al. *tributo*, ut in *Cod. Theod.* 36 *l.* 6. *in fin. ſupr. de exact. trib. h. l. tit.* 19. 37 Al. *deeſt.* in *C. Theod.* 38 *l. ult. infr. h. t.* 39 Curſus publici curam qui habent, curioſi. *infr. de curioſis. l.* 12. *tit.* 23. & beneficiarii. Cujac. *Nov.* 24. 40 Veterum. 41 Chartularii, qui chartas tractant. iidem *infr.* tractatores, §. 1. *infr. h. t.* Goth. Vide Cujacium *in l. nulli. J. de numerar. l. ult. infr. de executor.* 28. 20. 128. 129. & 147. Mod. 42 Cohortales Præſidum officiales, ut plurimum primipili: id eſt, exhibendæ annonæ militaris, vel curſus. Thalel. 4. *Baſil.* 1. vide quæ ſcripſi ad *l.* 14. *J. de curſu publ. lib.* 12. *tit.* 51. 43 Is, & alii *idem.* 44 Apparitio. 45 Sub Comite orientis XV. provinciæ: cui coërcitio in præſides erat. 46 Nominator præſtat periculum ejus ſuſceptoris, quem nominavit. 47 Specialis ſuſceptor, ſed rectior eſt excuſa. 48 Tractatores hic iidem, qui chartularii, de quibus *ſupr.* 49 Vide *tit. ff. de offic. Præf. Auguſtalis.* Goth. Qui in Ægypti provinciam mittitur, proconſulari poteſtate ſpecialiter dictus eſt Præfectus Auguſtalis. *l.* 1. *ff. de offic. Præfect. Aug.* ſub eo autem erant provinciæ hæ ſex, Libya ſuperior, Libya inferior, Thebais, Ægyptus, Arcadia & Auguſtamnica. *Mod.* 50 Palatinorum Comitis ſacrarum largitionum munus urgere, inſtare, monere, ne quid adverſus chartularios attentetur. 51 *l.* 4. *in fin. gloſſ. l.* 4. *ſupr. de annonis & tributis.* 52 Tributorum tituli non ſunt minuendi, vel confundendi: ut quod unus exigere debet, alter exigat. *l.* 13. *J. de ſuſcept. h. l. tit.* 70. 53 Sed. 54 De quadrimenſtruis brevibus dictum eſt *l.* 1. *ſupr. de apochis. h. l. tit.* 22. 55 Deſcriptio exactionis publicorum tributorum mittebatur a Præf. Præt. in diverſas provincias: idque quotannis ſeu initio cujusque anni ſive indictionis, *ut hic*, manabat a principe, inſinuabatur apud Præf. Præt. & ab eo mittebatur in provincias, *l. un. ſupr. de ſuperindicto. h. l. tit.* 18. A præſidibus autem proponebatur in ſingulis civitatibus. vide *Novell.* 128. 56 Al. *quomodo.* 57 *Totum hoc* (om. lar. titul. exactionem.) *vacat.* 58 *l.* 2. *ſupr. h. t.* 59 *l.* 3. §. 1. *ſupr. h. t.* 60 Si quidem. 61 Majus.

62 Vide quæ notavi ad Titulum *de operis libertorum ſupr.* 63 *l.* 1. *C. Theod. h. t.* Operas ſubditis imponere aut ab eis exigere caſtrorum domini non debent. *l.* 1. *l.* 2. *J. de ruſticani ad ullum obſeq. lib.* 11. *tit.* 54. Satis enim tributis onerati ſunt. Operarum autem præbitione poſſis intelligere excubias, de quibus vide Hotom. num *conſ.* 9. Goth. Opera corporalia intelligit & quaſdam veluti angarias, niſi quod horum nomen latius patet, & ſeparantur ab operis *in l. pen. J. de aquæd. l.* 4. *C. Theod. de ext. mun.* Mod. 64 Operarum immunitati renunciari non poſſe notant: quod hujus tituli inſcriptio ſub negatione ſit concepta. ut notatur *l.* 1. *ſupr. de fidejuſſ. dotium.* deinde quod non tantum exactio, ſed præbitio hic vetetur.

TIT. XXV.
DE IMMUNITATE [1] NEMINI CONCEDENDA.

Qui falſum inſtrumentum immunitatis conſcripſerit, igne eſt comburendus. Bart.

1. Imppp. GRAT. VALENT. & THEOD. AAA. ad populum [2].

HIs noſtræ ſerenitatis edictis civitatum tabulariis erit flamma [3] ſupplicium, ſi cujusquam fraude, ambitu, poteſtate, injuſtam [4] cujuſpiam profiteantur [5] immunitatem: ac non ſecundum præcedentem definitionem omnes [6] omnino, abolita ſpecialium immunitatum gratia, neceſſitas tributariæ functionis, firmata cenſitorum peræquatorumque provincialium Judicum peræquatione conſtrinxerit. Dat. 3. Non. Mart. *Mediolani*, MEROBAUDE II. & SATURNINO CONSS. 383.

2. Impp. HONOR. & THEODOS. AA. Anthemio P. P.

PEr Bithyniam cæteraſque [7] provincias poſſeſſores in reparatione [8] publici aggeris, & cæteris hujuſmodi muneribus pro [9] jugerum numero vel capitum quæ poſſidere noſcuntur, dare cogantur [10]. Dat. 7. Kal. Nov. *Conſtantinop.* HONORIO VIII. & THEOD. V. AA. CONSS. 411.

TIT. XXVI.
DE CONDITIS IN PUBLICIS HORREIS.

Non debet tangi de fructibus novis, donec conſumantur antiqui. Bart.

1. Impp. VALENTINIANUS & VALENS, AA. ad Voluſianum P. P. [11].

OMnia [12], quæ in horreis habentur, expendi volumus, ita ut non prius ad id frumentum extendatur expenſio, quod ſub Præfectura [13] tua urbis horreis infertur, quam vetera [14] condita fuerint erogata: & ſi forte vetuſtate ſpecies ita corrupta eſt, ut per ſemet erogari ſine querela non poſſit: eidem [15] ex nova portione miſceatur [16], cujus adjectione corruptio velata damnum fiſco non faciat. † Ad iſtud autem negotium arbitratu, ac judicio tuo nobilis [17], prudens [18], fidelis, optime ſibi conſcius, pro integritate mentis [19], apponatur cuſtos, ac menſor [20]: qui vel frumenta modio [21] metiatur, vel juſtis æſtimationibus colligat quanta habeantur in condito. Dat. 6. Id. April. D. JOVIANO, & VARRONIANO CONSS. 364.

Rectores debent per ſeipſos inſpicere domos, & horrea publica, ne ex pluvia corrumpantur publica frumenta. Bart.

2. Iidem AA. Anthemio Præſidi.

CUm ad quamlibet urbem, manſionemve [22] acceſſeris, protinus horrea inſpicere te volumus, ut devotiſſimis militibus deputatæ [23], & incorruptæ ſpecies præbeantur: nam ſi per incuriam officii gravitatis tuæ, ſartorum [24] tectorum neglecta procuratione, aliqua pluviis infecta perierint: ad damnum tuum referentur. Dat. 8. Kal. Septembr. *Arelate*, JOVIANO, & VARRONIANO CONSS. 364.

Species in horreis publicis depoſitas nullus debet in ſuam utilitatem convertere. Bart.

3. Impp. ARCADIUS & HONORIUS AA. Anatolio P. P. Illyrici [25].

NUlli poſthac horreaticas [26] ſpecies contingendi copia præbeatur. Si vero [27] quiſquam temerator horreorum extiterit, qui ſibi ex prædictis aliquid audeat uſurpare, hanc pœnam ſciat noſtro arbitrio definitam, ut deportationis pœnæ ſubjectus, totius ſubſtantiæ cogatur ſubire jacturam. Dat. 7. Id. Jul. *Conſtantinop.* CÆSARIO & ATTICO CONSS. 397.

TIT. XXVII.
UT [28] NEMINI LICEAT IN EMPTIONE [29] SPECIERUM SE EXCUSARE: ET DE MUNERE SITOCOMIÆ [30].

1. Imp. ANASTASIUS A. Macroniano P. P.

QUotiens [31] urgente neceſſitate comparationes [32] frumenti, vel olei [33] aliarumque ſpecierum quibuslibet provinciis indicuntur [34], nulli [35] penitus poſſidentium ſeſe ſub cujuscunque privilegii occaſione excuſandi tribui facultatem cenſemus: omnique cuicunque poſſidentium, quocunque modo, quocunque tempore, per ſacros [36] apices, vel etiam pragmaticam ſanctionem, aut judicialem forte diſpoſitionem hujuſmodi excuſatio data eſt, vel poſtea data fuerit, licentia minime unquam contra tenorem noſtræ legis ſaluberrimæ valitura: Adeo namque hujuſmodi onera cunctis, pro qua ſingulos portione contigerit [37], volumus irrogari, ut ab iiſdem comparationibus nec ſacratiſſimam noſtræ pietatis, nec ſereniſſimæ noſtræ conjugis domum patiamur ſubtrahere. Dat. 3. Kalend. Auguſt. *Conſtantinop.* OLYBRIO V. C. CONS. 494.

2.

CIvitatum incolæ, vel qui in eis aliquid poſſident, non cogantur in aliam civitatem, vel [38] metropolin ſpecies conferre. Sed & ſi inevitabilis quædam cauſa id fieri exigat, juſtis pretiis, quæ in ea civitate obtinent ex qua præbentur ſpecies, eas indigentibus vendant [39]. Compenſentur [40] autem venditoribus pretia cum auraria collatione: nec enim æquum eſt, qui nunc præbuit ſpecies, & annonæ copiam attulit, ei poſtea pretia computari: & hoc fiat cura, & ſolertia præſidis cujuscunque provinciæ. † Nullus vero [41] cogatur vendere omne id quod ſui uſus gratia comparaverit, ſed ſuperflua tantum: quandoquidem ſatis impium [42] eſt ſuis quemque defraudari, eaque in alios transferri, Præſide qui legem violarit violarive conceſſerit, centum [43] libris auri multando, & dignitate propria cinguloque ſpoliando. Nulla unquam citra ingentem neceſſitatem juſſionemque principis poſſeſſoribus coemptio indicatur, nec aliter quam ut coemptionis aurum ex auri collatione a poſſeſſoribus debita, ſi quidem ea omnimodo ad coemptionem ſufficiat, retineatur. Quod ſi nihil fiſco debeant ii quibus coemptio indicitur, aut partem tantum, prius in nummis ponderis probi aurum accipiant, quam ab eis ſpecies exigantur, nemine audente vel injuſti ponderis, vel ex parte tantum nummos exſolvere, vel qua alia ratione collatoribus damnum dare, damni quadruplo & eo quod pretio deeſt, ab eo qui ſecus fecerit, exigendo. Sed & ſi quis coemptionem indicere auſus ſit, vel indictam illicite exegerit, quinquaginta libris auri mulctabitur, & militiam ac dignitatem amittet, majori etiam commotioni ſubdendus. At cum ex mandato principis coemptio indicitur, unuſquiſque [44] pro rata jugorum & capitum quæ poſſidet, coemptioni ſubjiciatur, nemine excepto: eo, qui in exigendo hanc rationem non ſervaverit, quinquaginta librarum auri multam ſubituro, & dignitatem ac cingulum amiſſuro, & majorem aliam commotionem expectaturo. † Excipimus ab hac lege Thraciæ diœceſin. In Thracia enim quia tributa fiſcalia in ſolidum non inferuntur, barbarorum incurſibus colonis attritis, nec ſufficiente ſpecierum collatione ad alendos milites in ea conſiſtentes, quod omnium maxime intereſt, nec tamen ſine coemptione præſtari poteſt, ideo eam frequentiſſime fieri longe neceſſarium eſt. In ea igitur diœceſi, quæ hactenus obtinuit, conſuetudo ſervetur, ei ſubjectis etiam negotiatoribus ut collatoribus, & negotiatoribus coemptionis aurum primum ſolvatur in nummis obryzis [45] & debiti ponderis: tum ab eis ſine refragatione & damno ullo conferantur ſpecies, illo qui hæc non ſervaverit, eiſdem ſubdendo pœnis. Melius enim eſt inſtar privatæ negotiationis militibus etiam negotiatores alimonia conferre. Quod ſi quandoque ob civitates aliquas inopes neceſſe ſit coemptionem fieri, liceat præſidibus eam facere in territorio duntaxat ejus civitatis quæ frumento indiget, & in confiniis ejus, & eo pretio quod in locis pro tempore obtinebit: quod & patres [46] civitatum obſervabunt, & quilibet alius coemptionis curam gerens. At ſi neceſſitas exigat civilem coemptionem fieri in urbe regia deficientibus annonis, ea vero procedat ex ſacra juſſione, auro prius, ſine damno & dilatione præſtito, ut in foro rerum venalium diſtrahuntur ſpecies, ita ut & naula ex publico præbeantur, & collator vendat ſolummodo ſuppeditetque egentibus neceſſarias ſpecies. † Nihil vero hac Conſtitutione innovatur eorum quæ de coemptione magnæ Alexandrinorum civitatis diſpoſita ſunt ſacra forma de annona militum evocatorum [47]. Subjiciantur multæ quinquaginta libr. auri & periculo dignitatis ac cinguli tam maximi apparitores glorioſiſſimorum præfectorum

1 Immunitates perperam impetratæ a quibusdam, & iis conceſſæ, hic revocantur ad priſtinam rationem cenſus, cenſitorum, peræquatorum, & Præſidum judicio confirmatam. 2 *C. Th. lib.* 13. *tit.* 10. *l.* 7. *pars l.* 9. *J. de agricolis.* Contius. 3 Immunitatis falſum inſtrumentum conſcribenti ignis ſupplicium eſt, *ut hic*: licet alias pœna falſi minor ſit. *l.* 1. *in fin. ff. ad l. Corn. de falſis.* Porro de ignis ſupplicio dixi ad *l. unicam S. de Nili aggeribus.* de Tabellionum & Tabulariorum pœnis falſum committentium, vide hic apud Rebuffum. 4 *Injuſta*, in *C. Theod.* 5 *Profiteretur immunitas*, in *C. Theod.* 6 *l.* 5. *S. de annonis & tributis. tit.* 16. *h. l. l.* 1. *S. de indiction. tit.* 17. *h. l. l.* 9. *J. de agricol. tit.* 47. *l.* 11. 7 Ponticæ diœceſeos, ſcil. Galatiam, Cappadociam, Armeniam. 8 Adde *l.* 1. *§. conſtruat.* 3. *ff. de via publica.* 9 Viarum & aggerum reparatio expenſis poſſeſſorum fit, pro jugerum & capitum numero, quæ poſſident, quod cum quotidie poſſit occurrere, eo magis notandum. Corſetus *ſingulari Munitio.* adde *hic* Rebuff. 10 *Adſtringantur, in vet. meo manuſcr.* Cont. *Goth.* Cujacius vero legit, *adſtringi cogantur*: abolitis inquit immunitatibus, *l.* 1. *S. de oper. publ.* eamque lectionem confirmat ex C. Theod. ex veteri MS. & ex Græca verſione, quæ habet δεσμεῖσθαι ἀναγκαζέσθωσαν. videatur & Fornerius *lib.* 1. *ſelect. cap.* 20. Mod.

11 *Ex C. Theod. lib.* 11. *tit.* 14. *l.* 1. *§. ante omnia. Al.* P. U. id eſt, Præfectum urbis, quod & lex ipſa ſatis indicat. 12 Vide Forcatulum *c.* 9. *Penus.* 13 Præfecti urbi & præfecti annonæ cura dietim annonæ & panes gradiles, (ſic dicti, quod diriperentur e gradibus piſtrinorum, qui in unaquaque regione urbis erant) populo præbebantur. de quo pane gradili vide hic Cujac. Prudent. *adverſus Symmachum*, Caſſiod. 9. 14 Frumentum vetus ex publico prius erogandum eſt, quam novum: quod ſi vetus corruptum fuerit, novo permiſcendum eſt: ut ita vitetur corruptum, & ne damnum fiſco inferatur, quod ad tutores & curatores quidam extendunt. 15 Al. *eidem nova portio miſceatur &c.* 16 Falſum non continuo cenſetur, quod incorruptum corrupto ſit permixtum, *ut hic.* 17 Nobiles in officiis adminiſtrandis præferendos aliis, hinc colligunt, & ditiores, bonis parentibus natos, bene natos, Chriſtianos. Jacob. Rebuff. *hic.* 18 Frumentarii menſoris partes. 19 Al. *integritatis meritis.* & ſic legitur in *C. Th.* 20 Adde *l.* 9. *infr. de ſuſcept. h. l. tit.* 70. Goth. Qui deinde vacationem habent munerum perſonalium, *l. his oneribus.* §. 1. *ff. de vacat. mun. l. menſores. ff. de excuſ.* vide Forcatulum *in penu jur. cap.* 9. & Menochium *lib.* 1. *de arb. jud. quæſt.* 8. *num.* 29. Mod. 21 Menſor frumenta modio metitur. Lucilius apud Nonium: *Frumentarius eſt, modium hic ſecum atque rutellum unum habet.* Porro menſores hi frumentarii, immunes a muneribus perſonalibus. *l.* 26. *ff. de excuſat tutor. l.* 10. *§.* 1. *ff. de vacat. muner.* Fuerunt & alii menſores portuenſes, qui annonam urbicam in horreis portus Tiberini metiebantur, quibus adjuncti erant caudicarii. *l.* 1. *C. Theod. de frumento urbis Romæ. l.* 9. *C. Theod. de ſuariis.* 22 Manſiones quid, dixi in *l.* 2. *J. de lucris advocat.* 23 In manuſcr. *defloratæ.* Cont. 24 Vide *l.* 7. *ff. de off. Proconſ.* 25 *Ex C. Theod. lib.* 11. *tit.* 14. *l.* 3. 26 *l.* 6. *J. de ſuſceptoribus. h. l. tit.* 70. *l.* 9. *J. de murilegis. l.* 11. *tit.* 7. *l.* 5. *J. de fundis rei privatæ. l.* 11. *tit.* 65. *l.* 2. *J. de his quæ ex publica collat. h. l. tit.* 73. 27 Sin vero. 28 *Ecl. lib.* 56. *tit.* 9. 29 In uno meo manuſcr. leg. *comparatione*, in alio *coëmptione.* Cont. vero, *Coëmptio* σιτωνία *Nov. Tiberii.* 1. *J.* Boëthius 1. *de conſolat.* Goth. Ita; *Cum acerbæ famis tempore gravis atque inexplicabilis indicta coëmptio profligatur inopia Campaniam videretur.* Mod. 30 *Sitoniæ*, vel *ſitonici*, legendum putat Cujac. eſt autem *Sitonia* Cura coëmendi frumenti: & σιτώνης curator frumenti. 31 Quum in quacunque provincia fuerit inducta ſpeciei alicujus comparatio, nemo ſe quocunque modo vel tempore, per ſacros apices, vel etiam pragmaticam ſanctionem, judicialem diſpoſitionem excuſet: quippe nec ſacra domus aut piiſſimæ Auguſtæ hoc onere liberata eſt. *Syn. Baſil.* 56. *tit.* 9. adde *l.* 1. *J. de quibus muner. h. l. tit.* 48. 32 Comparatio frumenti σιτωνία. 33 Al. *hordei.* 34 Indicentur. Invitus etiam frumentum emere quiſque cogitur, quoties emptio cuique imperatur ob urgentem aliquam neceſſitatem: quod ut ſingulare ad alios caſus non extendi notat Mynſingerus 7. *Reſp.* 74. *num.* 45. 35 Vide *l.* 1. *J. de quib. muneribus nemini liceat. h. l. tit.* 48. 36 Sacri apices, Principis adnotatio, quæ fit encauſto, σεβάσμια κεράια, σεβασμίαι καὶ θεοειδεῖς κεραῖαι, *Græcis.* adde quæ ſcripſi ad *l.* 7. *S. de ſumma Trin.* 37 Contingunt. 38 Η εἰς τὴν μητρόπολιν, id eſt, quam in metropolin. *Syn. illo loco c.* 5. 39 Ex illis has avehentibus, qui ſpeciebus indigent. *Syn. ibid.* 40 Ὑπολογιζέσθω. computentur autem, ut ſit ſenſus: Computantur venditoribus pretia ſpecierum ad ea, quæ ab ipſis in auro penſitationum publicarum nomine conferuntur: Non enim æquum eſt, modo quidem exigi ab aliquo, ut ſpecies exhibeat: poſt aliquod vero temporis intervallum ei pretia conſtitui, poſtquam hoc modo jam annona viluit: periclitante clariſſimo cujusque provinciæ Præſide, ni pretia ſpecierum definitis temporibus conſtituta fuerint, ac pro eis miſſa. *Synopſ. ibid.* 41 Nemo cogatur omnem ſuam annonam vendere, ſed ſuperfluas tantum ſpecies. Nam ſatis impium eſt, ſuis quem defraudari, ut aliis ea ſuppeditet. *Synopſ. ibid.* 42 Impium eſt quem cogi, annonam ſuam vendere, ut ea alteri ſuppetat. adde *l.* 9. *S. de Judæis, l.* 5. *ff. de adminiſtr. rerum ad civitates pertinentium.* 43 Pœna centum librarum auri & dignitatis amiſſio imponitur præſidi committenti adverſus hanc legem. 44 Πρὸς τὴν ἀναλογίαν τῶν ζυγῶν ἤτοι ζυγοκεφαλῶν. *Novella* 17. *in fin. Græci. l.* 2. *J. de milit. veſte. l.* 12. *tit.* 40. Jugationibus alii: jugationibus & capitationibus, ſeu jugerationibus alii metiuntur. Unde, alii Jugationem, alii jugationem ſimul & capitationem debent. 45 Obryzi ſolidi quid, dixi ad edictum *Juſtiniani* 11. & *l.* 3. *infr. de veteris numiſmatis poteſtate l.* 11. *tit.* 10. *l. un. infr. de oblatione votorum. l.* 12. *tit.* 49. 46 Patres civitatum. Horum fit mentio in *l.* 3. *in fin. J. de his, qui ſponte publ. munera. h. l. tit.* 43. & *Novell.* 17. *c.* 4. *§.* 1. 47 Ἐπεισάκτων στρατιωτῶν. *Græci hic.* poſſis & externos & adventitios milites interpretari extraordinarios ἐπιλέκτους. Eo ſenſu ἱππεῖς ἐπίλεκτοι. Dion. 55. Leges externas Dionyſius: ſervos præto-